

Klinika Ortopedii i Ortopedii Dziecięcej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Centralny Szpital Kliniczny – Centrum Kliniczno-Dydaktyczne
Ul. Pomorska 251, 92-217 Łódź
Tel: 42 201 42 50 fax: 42 201 42 51
e-mail: blazej.pruszczyński@umed.lodz.pl
Kierownik: prof. dr hab. n. med. Andrzej Borowski

Kończak
Recenzja
Przybył
Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medyczne
prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

Łódź, 1.08.2025

Recenzja rozprawy doktorskiej lekarza Tomasza Pielaka

„Analiza złamań miednicy leczonych operacyjnie ze szczególnym określeniem czynników mających wpływ na okres okołoperacyjny. Wpływ pandemii COVID-19 na epidemiologię złamań miednic”.

Złamania miednicy stanowią około 3% spośród wszystkich złamań. Urazy te charakteryzują się wyższą śmiertelnością i często również licznymi powikłaniami. Za ich przyczynę powszechnie uważa się ryzyko uszkodzenia spłotów żylnych miednicy, szczególnie podczas rozerwania pierścienia, co zdarza się w prawie 20% wszystkich złamań tej okolicy. Urazom tym najczęściej ulegają mężczyźni przed 35rż i kobiety po 45rż. Wypadki komunikacyjne stanowią ponad połowę przyczyn tych złamań, niezależnie od szerokości czy długości geograficznej. Urazy te mogą także mieć następstwa do końca życia pacjenta.

Podjęcie przez Doktoranta badań nad tym zagadnieniem należy przyjąć z uznaniem.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lekarza Tomasza Pielaka oparta jest o cykl dwóch monotematycznych publikacjach, w których Doktorant jest pierwszym autorem. Na ten cykl składają się prace o łącznym IF = 6.3 (240pkt MNSiW). Są to niżej wymienione publikacje, których kopie umieszczono w manuskrypcie:

1. Impact of COVID-19 pandemic outbreak on pelvic trauma surgical management. Tomasz Pielak, Maria Zabrzyńska, Rafał Wójcicki, Jakub Erdmann, Piotr Walus, Bartłomiej Małkowski, Jakub Ohla, Adam Jabłoński, Mahircan Demir, Michał Wiciński, Jan Zabrzyński. Sci Rep. 2025 Feb 21;15(1):6323.
2. "The Association between BMI, Days Spent in Hospital, Blood Loss, Surgery Time and Polytrauma Pelvic Fracture—A Retrospective Analysis of 76 Patients" Tomasz Pielak, Rafał Wójcicki, Piotr Walus, Adam Jabłoński, Michał Wiciński, Przemysław Jasiewicz, Bartłomiej Małkowski, Szymon Nowak, and Jan Zabrzyński. 2023. Applied Sciences 13, no. 18: 10546.

Prace zostały opublikowane w recenzowanych czasopismach o zasięgu światowym. Zostały już ocenione i zaakceptowane przez recenzentów przed zakwalifikowaniem ich do druku. Kolejna analiza i ocena publikacji są w związku z tym bezzasadne, odniosę się zatem do ogólnej oceny całości rozprawy doktorskiej.

Rozprawę doktorską dr Tomasza Pielaka rozpoczyna bardzo krótki, rzeczowy wstęp, w którym Doktorant przedstawia podstawowe zagadnienia związane ze złamaniami miednicy. Doktorant porusza też aspekt wpływu epidemii COVID-19 na opiekę nad pacjentem z tego typu urazem.

Cała dysertacja zawarta jest na 83 stronach. Sześć stron wstępu i zagadnień podstawowych, dwie strony opisu grupy badanej. W kolejnej części autor opisuje następujące cele pracy:

Wstęp wprowadza czytelnika w następny rozdział, którym są założenia i cele pracy. Głównym jest analiza złamań miednicy w grupie pacjentów leczonych operacyjnie poprzez otwartą repozycję i stabilizację wewnętrzną, ze szczególnym uwzględnieniem okresu pandemii COVID-19. Autor postawił sobie dodatkowe dwa cele szczegółowe:

1. Ocena wpływu różnych czynników (wartość wskaźnika BMI, liczba dni hospitalizacji, przetoczenie krwi, czas trwania operacji) na leczenie pacjentów, którzy doznali złamania pierścienia miednicy w wyniku urazu izolowanego lub politraumy.
2. Ocena wpływu pandemii COVID-19 na epidemiologię urazów miednicy i panewki stawu biodrowego leczonych operacyjnie.

Na kolejnych stronach autor streszcza dwie publikacje, stanowiące trzon dysertacji. W dalszych częściach pracy są umieszczone streszczenia w języku polskim i angielskim, przedruk oryginalnych prac oraz załączniki – zaświadczenia współautorów oraz zgoda Komisji Bioetycznej

Autor przedstawia wyniki leczenia operacyjnego złamań miednicy jak i warunki dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na epidemiologię i opiekę nad tymi pacjentami. Na tym etapie zabrakło mi argumentacji doboru właśnie tych artykułów do analizy i wspólnego podsumowania prac. Stanowiłoby to wygładzenie formy i stylu oraz podkreślało spójność tematu.

Na zakończenie Doktorant prezentuje następujących pięć wniosków,

1. Pacjenci z politraumą, którzy doznali urazu pierścienia miednicy, są narażeni na ryzyko większej liczby przetoczeń krwi w okresie okołoperacyjnym i dłuższy czas hospitalizacji.
2. Wskaźnik BMI koreluje z morfologią złamania pierścienia miednicy w klasyfikacji Young-Burgess – osoby otyłe mają większą predyspozycję do złamań typu APC II i APC III.
3. Pandemia COVID-19 miała wpływ na epidemiologię złamań miednicy i panewki stawu biodrowego u pacjentów leczonych operacyjnie.

4. W okresie COVID-19 pacjenci ze złamaniami panewki stawu biodrowego wymagali większej liczby transfuzji jednostek krwi, wydłużony był czas operacji złamań panewki stawu biodrowego, podobnie jak okres hospitalizacji.

5. Pacjenci w okresie pandemii COVID-19 pozostawali w szpitalu przez mniejszą ilość dni i otrzymywali mniejszą ilość przetoczeń krwi.

Wniosek 1,2 odpowiada założeniom celu pierwszego, wniosek 3,4,5 odpowiada celowi drugiemu.

Kończącą częścią jest bibliografia, zawiera 44 pozycje literatury światowej. Publikacji z ostatnich pięciu lat jest 23.

Lekarz Tomasz Pielak nie wymienił silnych ani słabych punktów swojej pracy. Do silnych punktów zaliczyłbym dość liczną, jak na ten typ urazów, grupę badaną, ustalenie schematu postępowania zgodnie ze światowymi wytycznymi i skrupulatną analizę typów złamań oraz danych epidemiologicznych.

Przedstawienie uwag krytycznych do dysertacji lekarza Tomasza Pelaka jest przywilejem i obowiązkiem recenzenta.

1. W dysertacji zabrakło trzeciej pracy, w której doktorant jest współautorem: Prevalence of Depressive Disorders in Operatively Treated Pelvic Trauma Patients Piotr Walus, Jakub Ohla, Rafał Wójcki, Tomasz Pielak, Jakub Bulski, Michał Wesołowski, Gazi Huri, Jan Zabrzyński, Diseases. 2025 Mar 31;13(4):105. doi: 10.3390/diseases13040105. Stanowiłaby ona ciekawą składową analizy okresu okołoperacyjnego i bezpośrednich następstw złamań.
2. We wstępie brakuje rycin obrazujących klasyfikację złamań co znacząco poprawiłoby łatwość zrozumienia mechaniki złamań.
3. W rozprawie brakuje spisu skrótów stosowanych w pracy doktorskiej.
4. Czytając dysertację można zauważyć wyraźne zmęczenie Doktoranta wysiłkiem, który każdy piszący wkłada w pracę twórczą.

W podsumowaniu stwierdzam, że treść pracy doktorskiej jest zgodna z tytułem rozprawy. Autor posługuje się klarownym, choć skrótowym, zrozumiałym językiem. Metodyka pracy jest prawidłowa. Wnioski są zredagowane jasno opierając się na uzyskanych wynikach, zgodnie z celami pracy. Wyniki pracy mają bezpośrednie odzwierciedlenie w codziennej praktyce lekarzy zajmujących się pacjentami z urazami kostnymi. Drobne uwagi mają charakter porządkujący i redakcyjny, bez istotnego wpływu na pozytywną ocenę całości rozprawy doktoranta.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska lek. med. Tomasza Pielaka p.t. „Analiza złamań miednicy leczonych operacyjnie ze szczególnym określeniem czynników mających wpływ na okres okołoperacyjny. Wpływ pandemii COVID-19 na epidemiologię złamań miednic” **spełnia** warunki określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 Prawo o Szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668). Recenzja jest pozytywna.

Mam zatem zaszczyt przedstawić na ręce Pani Przewodniczącej i Wysokiej Rady Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu w Toruniu wniosek o dopuszczenie lek. med. Tomasza Pielaka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami szacunku

Dr hab. n. med. Błażej Pruszczyński, prof. UM w Łodzi

Klinika Ortopedii i Ortopedii Dziecięcej UM w Łodzi